

Μαθαίνω ...

Το τελικό «ν»

Ειδική Εκπαίδευση

Εκπ: Ελένη Παύλου - Δημοτικό Σχολείο Φρενάρου

11/05/2020

Το τελικό «ν»

Καλημέρα!!
Σήμερα θα
θυμηθούμε
πότε
βάζουμε το
ΤΕΛΙΚΟ «ν»

Ευτυχώς
γιατί κάποτε
μπερδεύομαι
και βάζω το
«ν» εκεί που
δεν πρέπει!

Το τελικό «ν»

Είμαι σίγουρη
ότι μόλις
θυμηθούμε
μαζί τον
κανόνα, δεν θα
μπερδεύεσαι
πια!
Μήπως
θυμάσαι που
συναντούμε το
τελικό «ν»;

Ναι θυμάμαι!!
Το τελικό «ν»
το βρίσκουμε
στα άρθρα:
«τον, την,
στον, στην,
έναν» στην
προσωπική
αντωνυμία:
«αυτήν» και
«την» και στο
«δεν» και
«μην»

Το τελικό «ν»

Σωστά!!!
Σε αυτές τις
περιπτώσεις
όμως κάποτε
χρειάζεται να
βάλουμε το
τελικό «ν» και
κάποτε όχι.

Μήπως
μπορείς να με
θυμίσεις πότε
να βάζω το
τελικό «ν» και
πότε όχι;

Το τελικό «ν»

Βεβαίως!
Θα βάλεις το
τελικό «ν» σε
μια λέξη μόνο
όταν η λέξη
που ακολουθεί
μετά αρχίζει
από φωνήεν
(α,ε,η,ι,ο,υ,ω)

Το κατάλαβα!
Δηλαδή θα πω:
«τον άγγελο»
(έβαλα το «ν»
επειδή η λέξη
«άγγελος»
αρχίζει από
φωνήεν)

Το τελικό «ν»

Μπράβο!
Επίσης, θα
βάλεις το «ν»
όταν η λέξη
που ακολουθεί
αρχίζει από
δίψηφο
σύμφωνο (μπ,
ντ, γκ, τσ, τζ)

Κι αυτό το
κατάλαβα!
Δηλαδή θα πω:
«την μπανάνα»
(βάζω το «ν»
επειδή η λέξη
αρχίζει από το
«μπ»)

Το τελικό «ν»

Ωραία!
Επίσης βάζεις
το **τελικό «ν»**
όταν η λέξη
που ακολουθεί
αρχίζει από τα
διπλά
σύμφωνα: «ξ»
και «ψ».

Δηλαδή θα
πω:
«**τον ξιφία**»
(βάζω το **«ν»**
επειδή η λέξη
μου αρχίζει
από το **«ξ»**)

Το τελικό «ν»

Τέλεια!
Και κάτι
τελευταίο!
Πρέπει να
βάζουμε το
τελικό «ν»
όταν η λέξη
που ακολουθεί
αρχίζει από τα
σύμφωνα:
«κ», «π»,
«τ».

Πρόσεξε:
Μόνο από αυτά
τα 3 σύμφωνα!

Ναι το
κατάλαβα κι
αυτό! Δηλαδή,
θα πω: «**τον**
κήπο» (βάζω το
τελικό «ν»
επειδή αρχίζει
από το «κ»).
Και θα πω: «**το**
δέντρο» (δεν
έβαλα το τελικό
«ν» επειδή η
λέξη που
ακολουθεί
αρχίζει από το
«δ»)

Το τελικό «ν»

Μπράβο σου!
Είσαι ξεφτέρη!
Να θυμάσαι
επίσης ότι το
τελικό «ν» το
βάζουμε πάντα
στο «των»,
«αυτόν»
(αρσενικό γένος),
«τον» και στο
«σαν»

Πω, πω! Τα
κατάλαβα αλλά
δεν είμαι
σίγουρος αν τα
θυμάμαι!
Ξέρεις κανένα
κόλπο να τα
θυμάμαι πιο
εύκολα;

Το τελικό «ν»

Μα και βέβαια
ξέρω ένα **κόλπο!**
Κοίταξε στην
επόμενη σελίδα
και θα
καταλάβεις...

Για να
δω...

Το τελικό «ν»

Για να τα θυμόμαστε ας φανταστούμε δύο θηρία
τον **γκουμπουντού** και την **τσουτζού**
κι ας πούμε:

Κάποτε έψαξα
τον **γκουμπουντού** και την **τσουτζού**

το θηρίο
γκουμπουντού

το θηρίο
τσουτζού

Το τελικό «ν»

Όταν λες την πρόταση μέσα στο **κίτρινο** πλαίσιο θα θυμάσαι αμέσως τότε βάζουμε το **τελικό «ν»**.

Θέλεις να παίξουμε ένα **παιχνίδι**;

Θα σου λέω δύο λέξεις και εσύ θα μου λες ποια από τις δύο είναι η σωστή!
Έτοιμος;

Ναι!!!
Ας
παίξουμε!

Το τελικό «ν»

Τον άνθρωπο ή
το άνθρωπο.
Ποιο είναι το
σωστό;

ΤΟΝ
άνθρωπο
(αρχίζει από
φωνήεν)

Το τελικό «ν»

στην τηλεόραση
ή στη
τηλεόραση;
Ποιο είναι το
σωστό;

στην
τηλεόραση
(αρχίζει από
«τ»)

Το τελικό «ν»

Το ψαρά ή τον
ψαρά;
Ποιο είναι το
σωστό;

τον ψαρά
(αρχίζει από
«ψ»)

Το τελικό «ν»

Δε μπορώ ή
δεν μπορώ;
Ποιο είναι το
σωστό;

δεν ν μπορώ
(αρχίζει από
«μπ»)

Το τελικό «ν»

Μπράβο!!!

Είπες όλες τις σωστές λέξεις!!

Τώρα είναι η σειρά σου φίλε/φίλη μου! Θα σου πούμε ζευγάρια λέξεων κι εσύ θα μας πεις ποια είναι η σωστή.

το κορωνοϊό /
τον κορωνοϊό

τη βροχή / την
βροχή

τον ξυλοκόπο
/ το ξυλοκόπο

στη Ελένη /
στην Ελένη

το τζίτζικα /
τον τζίτζικα

Το τελικό «ν»

Πολύ ωραία!!!
Τώρα θα δεις
ξανά τον κανόνα
για το **τελικό**
«ν» στις
επόμενες 2
σελίδες και θα
ελέγξεις αν
είπες τις
σωστές λέξεις.
Επίσης, θα
λύσεις και
κάποιες
ασκήσεις για
εξάσκηση!

Τέλεια!
Θα τα δω και
θα κάνω κι
εξάσκηση!

Το τελικό «ν»

- Φωνήεν (α, ε, η, ι, ο, υ, ω)

Π.χ. τον άνθρωπο, την οδό, στον ουρανό

- Τα σύμφωνα κ, π, τ και ξ, ψ (κάποτε ψάξε)

Π.χ. έναν κύριο, στην πλατεία, τον τοίχο,
δεν ξέρω, τον ψαρά

- Τα δίψηφα σύμφωνα μπ, ντ, γκ, τσ, τζ

Π.χ. δεν μπορώ, μην ντρέπεις

Θυμήσου τη
φράση

Το τελικό «ν»

Ποιες λέξεις διατηρούν πάντα
το τελικό ν;

Διατηρούν πάντα το τελικό ν:

- Το επίρρημα **σαν**

π.χ. **σαν** αλεπού, **σαν** ζαρκάδι

- Η προσωπική αντωνυμία **αυτόν – τον**

π.χ. **αυτόν** θέλω, **τον** γνωρίζω

- Η αόριστη αντωνυμία **έναν**

π.χ. Γνώρισα κάποτε **έναν** μ' αυτό το όνομα.

Άσκηση 1^η

- Με βάση αυτά που έχεις μελετήσει πιο πάνω, μπορείς να λύσεις τις πιο κάτω ασκήσεις στο **μπλε τετράδιο εργασιών σου!**
- Γράψε στο **τετράδιο** σου την ημερομηνία. Μετά, γράψε τον τίτλο Το τελικό «ν» και υπογράμμισε τον. Στη συνέχεια, γράψε «Άσκηση 1» και βρες ποιες από τις πιο κάτω λέξεις χρειάζονται «ν» και γράψε τες στο τετράδιό σου.
- Προσοχή: Γράφω μόνο αυτές που παίρνουν το τελικό «ν»

Παράδειγμα:

τον κήπο

τη... ζωή

δε... μπορώ

σα... ελάφι

μη... ακούς

το... έδιωξε

σα... λαγός

το... μπαμπά

τη... μαθήτριά

το... άκουσα

δε... συζητώ

τη... μπάλα

δε... ξύπνησε

τω... παιδιών

μη... μιλάς

τη... δασκάλα

Άσκηση 2^η

- Αφού ολοκληρώσεις την προηγούμενη άσκηση τότε **άφησε μια κενή γραμμή** και γράψε «Άσκηση 2».
- Συμπλήρωσε το «**v**» όπου χρειάζεται στις λέξεις στις πιο κάτω προτάσεις. Στο τετράδιό σου θα γράψεις τον αριθμό της πρότασης και τη λέξη που χρειάζεται ή δεν χρειάζεται το τελικό «v».
- **Για παράδειγμα:**
 1. *στη*
 2. *τον*

1. Ο Κώστας χάρισε στη... γυναίκα του ένα κόσμημα.

2. Εύχομαι να πετύχεις τοv πρώτο λαχνό.

3. Μη... βάζεις τα πόδια σου στο... καναπέ.

4. Γιατί δε... τρέχεις να προλάβεις το λεωφορείο;

5. Σε παρακαλώ, φέρε μου τη... σκάλα από τη... αποθήκη!

6. Πρέπει να προστατευτούμε όλοι από το... κορωνοϊό.

7. Ο Πάνος πέταξε δυνατά τη... μπάλα και έσπασε τη... πόρτα.

Άσκηση 3^η

- Αφού ολοκληρώσεις την προηγούμενη άσκηση τότε άφησε μια γραμμή άδεια και έπειτα γράψε «Άσκηση 3».
- Να γράψεις στο τετράδιο σου μόνο τις λέξεις του κειμένου οι οποίες χρειάζονται το τελικό «ν».

Χθες το πρωί, καθώς πήγαινα στη... δουλειά μου, συνάντησα ένα... παλιό μου φίλο το... Γιώργο. Σταθήκαμε, για λίγο, στη... άκρη του δρόμου για να πούμε τα νέα μας. Μου μίλησε για τη... καινούρια του δουλειά και για τη... οικογένειά του. Του πρότεινα να έρθει μια μέρα με τη... γυναίκα του και τα παιδιά του στο σπίτι μου να πιούμε ένα... καφέ και να τα πούμε με τη... ησυχία μας. Του είπα πως τη... ερχόμενη εβδομάδα μπορώ μόνο τη... Δευτέρα και έτσι δώσαμε ραντεβού για εκείνη τη... ημέρα.

Άσκηση 4^η

- Αφού ολοκληρώσεις την προηγούμενη άσκηση τότε άφησε μια γραμμή άδεια και έπειτα γράψε «Άσκηση 4».
- Κοίταξε τα πιο κάτω κουτάκια με τις λέξεις και σκέψου αν χρειαζόταν να μπει το τελικό «ν» ή όχι. Αν νομίζεις ότι μια λέξη είναι σωστή έτσι όπως είναι γραμμένη, τότε στο τετράδιό σου γράψε τον αριθμό της λέξης και δίπλα το σύμβολο **v**. Αν νομίζεις ότι είναι λάθος τότε θα γράψεις τον αριθμό και δίπλα το σύμβολο **X**.
- Για παράδειγμα: 1. v

1. τον μαθητή

2. δεν ήρθα

3. τον δρόμο

4. σαν ήρθες

5. την ζήλια

6. την τσίχλα

7. στην θάλασσα

8. τον γκρεμό

9. μην φύγεις

10. την τέχνη

11. δεν λυπάσαι

12. στον αδερφό

Πατήστε στον πιο κάτω σύνδεσμο για να παίξετε ένα παιχνίδι για το τελικό

«V»

(πατήστε εκεί που λέει «select Adobe flash» → «Allow once» ή «Να επιτρέπεται» για να ξεκινήσετε)

- <http://www.jele.gr/activity/c/language/glossaC013.swf>

